

אישיות – חיים חיסין (1865-1932)

סמוך לבית הוריי בתל אביב ישנה פנינת חן, רחוב חיסין העגול ובמרכזו גינת חיסין שהייתה חצר המשחקים שלי ושל חבריי בילדותי ודרכי הקבועה לבית הספר, אבל מי היה חיסין? לא רבים יודעים או זוכרים. חיים חיסין היה רופא אך היה דמות מיתולוגית ומוערכת בתל אביב של פעם וזאת בשל מספר סיבות:

- נלחם בכפייה הדתית: כשהרבנים לא הרשו לקיים הצגות הקים להקת תיאטרון, וביים הצגה שזכתה להצלחה.
- היה פמיניסט: הכיר את אשתו פניה כשהוא בן 17 והיא בת 20, ופניה שכנעה אותו לעלות לארץ ישראל במקום להגר לאמריקה.
- פניה וחיים חיסין היו ממייסדי "אחוזת בית" שהקימה את תל אביב ובזכותו קבלה האגודה מרופין ההלוואה למטרה זו שאושרה.
- הוא היה הרופא הראשון של תל אביב.
- דאג לסניטציה, למערכת ביוב וניקיון של "אחוזת בית" באופן שנחשב מהפכני בימיו.
- היה איש ציבור עמד בראש הוועד האודיסאי ביפו שהקים יישובים, בנה בתי חינוך ותמך במוסדות תרבות ורפואה.
- עלה ארצה בגיל 17 בשנת 1882 הבין שיש בארץ ישראל ערבים ושיש להידבר איתם. החל ללמוד ערבית. פניה אשתו למדה במוסקבה מוזיקה ושאפה להיות זמרת אופרה. היא לא המשיכה בקריירה זו, אך נכדתה **נעמי פולני** היא מוזיקאית במאית הלהקות הצבאיות ומייסדת להקת "התרנגולים", וכך גם נינה – **גידי גוב**.
- זכה להיות מונצח בכתב ובאיוורים של דמות תל אביבית מיתולוגית אחרת, הלוא הוא נחום גוטמן.
- איש צנוע, חביב מאוד לכריות וחביב עליהן, אך גם ציני וביקורתי. מלבד עיסוקיו הציבוריים ועבודתו כרופא, היה גם עיתונאי וסופר

הרחבה למתעניינים

מושג – עצת אחיתופל

אחיתופל וחושי הארכי מיעצים לאבשלום במרד נגד דוד המלך, תחריט מאת Johannes Wierix (אנ')

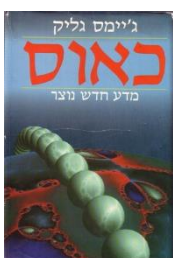
כיוני לעצה רעה. הרקע לביטוי הוא העצה שיעץ אחיתופל הגילוני לאבשלום במאבקו נגד דוד אביו. בניגוד למשמעות הביטוי, עצת אחיתופל בסיפור הייתה דווקא עצה טובה. אחיתופל יעץ לאבשלום להתקיף את צבא דוד מתקפת פתע, כי ידע שצבא דוד אינו ערוך לקרב. חושי, שגם הוא היה יועץ לאבשלום, טען שעצת אחיתופל רעה וכדאי לחכות עם המתקפה. חושי היה מרגל מטעם דוד ולכן הטעה את אבשלום במתכוון. אבשלום הקשיב לחושי מכיוון שכך ה' כיוון שיקרה: "וְהָיָה צֶדֶק לְהִפְרֹת עֵצַת אַחִיתֹפֶל הַטּוֹבָה לְכַעֲבוֹר הַבָּיָא ה' אֶל אֲבִשְׁלֹם אֶת הַרְעָה" (שמואל ב' יז, יד). חושי עדכן את צבא דוד איך יפעל אבשלום ובעקבות זאת הביס צבא דוד את צבא אבשלום.

מילה/ביטוי בעברית – טריפטיכון

ציור או תבליט המורכב משלושה חלקים, לרוב לוחות, שהיה הצורה המקובלת של ציורי מזבח בכנסיות בימי הביניים ובתקופת הרנסנס. במרבית המיקרים הלוחות החיצוניים מחוברים לחלק המרכזי הגדול יותר בצירים, כך שהם עשויים להתקפל ולהיסגר עליו.

מונח טכנולוגי – תורת הכאוס

אבי תורת הכאוס הוא אדוארד לורנץ. זהו ענף במתמטיקה החוקר את התנהגותן של מערכות מורכבות הרגישות מאוד לתנאים התחלתיים. הוא עוסק במערכות שאינן ניתנות לחיזוי ומציגות מה שנקרא "התנהגות כאוטית". התנהגותן של מערכות אלו מאופיינת לרוב ברמה גבוהה של אקראיות ורגישות לתנאים התחלתיים, מה שעלול לגרום אפילו לשינויים קטנים להשפעות משמעותיות ובלתי צפויות לאורך זמן. דוגמאות למערכות כאוטיות כוללות דפוסי מזג אוויר, תנועת כוכבי לכת במערכת שמש והתנהגות של סוגים מסוימים של נזלים. לתורת הכאוס יש יישומים במגוון רחב של תחומים, כולל פיזיקה, ביולוגיה, כלכלה והנדסה. **הרחבה למתעניינים**

בברכת "אם לא תשאל איך תדע" אבא